

Anmälan mot Miljö- och byggnadsnämnden i Storumans kommun m.fl.

AA har i en skrivelse till JO klagat på dels Miljö- och byggnadsnämnden i Storumans kommun, dels Åklagarmyndigheten i Umeå, åklagarkammaren i Luleå. Han är kritisk bl.a. till kommunens handläggning av ett avloppsärendet. Vidare vill han att JO yttrar sig över två beslut som åklagarkammaren har fattat. Han menar också att en jävssituation i Storumans kommun inte kan uteslutas. De närmare skälen för hans missnöje framgår av anmälan samt till den fogade handlingar och senare ingivna kompletteringar samt av en videofilm och foton.

JO:s granskning är av rättslig art och avser främst en kontroll av att myndigheterna har följt de regler som gäller för förfarandet. JO kan inte ändra eller upphäva myndigheters beslut. Granskningen är inte heller avsedd att föregripa eller ersätta den prövning som kan eller har kunnat ske i ordinarie ordning. JO brukar således inte ta ställning till om ett beslut är riktigt i sak.

Muntliga upplysningar har hämtats in från Storumans kommun. Det har då kommit fram att Miljö- och byggnadsnämnden den 26 augusti 2004 fattade ett överklagbart beslut i ärendet. Vidare har det kommit fram att AA har överklagat beslutet.

Mot bakgrund härav och vad som sagts om inriktningen av JO:s granskningsverksamhet föranleder inte anmälan i den delen några ytterligare åtgärder eller uttalanden från min sida.

Även när det gäller jävsfrågan har jag hämtat in muntliga upplysningar från Storumans kommun. Jag har också tagit del av ett fullmäktigeprotokoll från år 1995 där man fattade beslut om den nuvarande organisationen av kommunens förvaltningar.

Enligt 6 kap. 25 § 3 kommunallagen (1991:900) är en förtroendevald eller en anställd hos kommunen eller landstinget jävig om ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han själv är knuten till. Regeln, som trädde i kraft den 1 september 2003, innebär att jäv föreligger om drift av och tillsyn över kommunal verksamhet utövas av samma nämnd eller av samma personer inom förvaltningen. I förarbetena till bestämmelsen anfördes att en tydlig jävsregel skulle bidra till att kommunerna etablerade en nämndorganisation som inte strider mot kommunal-

lagens regler. Vidare betonades att den kommunala förvaltningen även fortsättningsvis skulle organiseras med utgångspunkt i lokala förutsättningar och behov men att bestämmelsen tydliggör det olämpliga i att samma person hanterar både drifts- och tillsynsfrågor (se prop. 2002/03:54 s. 16 f).

Inför regelns ikraftträdande informerade Svenska kommunförbundet den 6 augusti 2003 kommunerna om att regeln medför hinder mot en kommunal förvaltning där samma anställda hanterar både drift av och tillsyn över en verksamhet. Förbundet anförde att kommuner som har sammanslagen teknisk förvaltning och miljöförvaltning därför måste hålla den del av förvaltningen som arbetar med tillsyn åtskild från den del av förvaltningen som arbetar med tekniska verksamheter samt att den som är förvaltningschef inte kan ha ansvar för både drift och tillsyn (Cirkulär 2003:63).

Jag har i ett tidigare beslut den 10 mars 2004 (dnr 581-2004) med hänvisning till det nyss beskrivna regelverket konstaterat att en sammanslagen förvaltning inte i sig strider mot kommunallagen. Fråga om jäv uppkommer först när samma personer, eller samma nämnd, hanterar både drifts- och tillsynsfrågor.

När det gäller situationen i Storuman kommun har genom utredningen kommit fram att på nämndnivå så handläggs driftsfrågor av kommunstyrelsen medan tillsynsfrågor handläggs av miljö- och byggnadsnämnden. På förvaltningsnivå finns det sedan år 1995 en gemensam förvaltning, Tekniska enheten, med en chef, tekniske chefen. Av kommunfullmäktiges beslut om förvaltningsorganisationen framgår följande förutsättningar för att organisatoriskt sammanföra miljöfrågorna med annan kommunal verksamhet.

1. Delegation av miljö och hälsoskyddsfrågorna sker endast till anställda inom miljökontoret
- 2 Tekniske chefen deltar inte i handläggning av frågor som avser myndighetsutövning. Den politiska ledningen för miljökontoret är miljö- och byggnadsnämnden.
3. Tekniske chefen har det administrativa ansvaret för den personal som arbetar med miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Vidare har det kommit fram att det inom Storumans kommun har framförts önskemål om organisationsförändringar. Bl.a. skulle man genom att inrätta fristående enheter tydligare kunna fördela ansvaret när det gäller drift och tillsyn. Förmodligen kommer en förändring av kommunens organisation att genomföras under våren 2005.

Det sålunda pågående arbetet synes ägnat att motverka jävssituationer i påtalade hänseenden. Saken motiverar inte någon ytterligare utredning eller annan åtgärd av mig.

När det gäller den del av anmälan som rör åklagarkammaren i Luleå har jag samrått med chefsjustitieombudsmannen Mats Melin. Han har låtit hämta in muntliga upplysningar från åklagarkammaren i Luleå. Inte heller i den delen föranleder anmälan några ytterligare åtgärder.

Ärendet avslutas.